

Convenant tussen de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (partij A) en de Stichting Sectorbestuur voor de Onderwijsarbeidsmarkt (partij B) betreffende de aansturing van het arbeidsmarktbeleid in de onderwijssector.

Partij A

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door drs. L.M.L.H.A. Hermans, verder te noemen de minister

en

Partij B

De Stichting Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door drs. M.A.M. Wöltgens, verder te noemen SBO,

Overwegende:

dat partijen van mening zijn dat de optimalisering van de werking van de arbeidsmarkt in de onderwijssector van groot belang is;
dat partijen de wens hebben geuit om de structuur van het arbeidsmarktbeleid te stroomlijnen;
dat voor het SBO in zijn rol van expertisecentrum voor de onderwijsarbeidsmarkt een belangrijke rol is weggelegd;
dat partijen elkaar daarom periodiek op de hoogte zullen houden van alle relevante ontwikkelingen en initiatieven de onderwijsarbeidsmarkt betreffende en elkaar als eerste aanspreekpunt beschouwen voor de afstemming van het arbeidsmarktbeleid in de onderwijssector;

KOMEN DAAROM HET VOLGENDE OVEREEN:

Artikel 1 Inhoudelijke en procedurele afspraken

- 1. Tweejaarlijks draagt het bureau SBO zorg voor het doen opstellen van een knelpuntenanalyse van de onderwijsarbeidsmarkt. De analyse bestaat uit een sectorale analyse en uit analyses van de onderscheiden deelarbeidsmarkten in de onderwijssector. De analyse mondt uit in het benoemen van bestaande en voorziene knelpunten op de onderwijsarbeidsmarkt.**
- 2. Het opstellen van de analyses van de subsectorale arbeidsmarkten zal geschieden in overleg met de cao-partners in de desbetreffende subsectoren¹. Daartoe zal aan cao-partijen worden gevraagd een werknemers- en een werkgeversvertegenwoordiger aan te wijzen voor de begeleidingscommissie van**

¹ In dit kader zullen de cao-tafels behulpzaam zijn bij het verschaffen van toegang tot beschikbare relevante informatie of zullen daarbij bemiddelen.

- het onderzoek. Nadat de subsectorale analyses zijn afgerond, wordt aan sociale partners de deelarbeitsmarktanalyse voorgelegd met het verzoek hun standpunt dienaangaande kenbaar te maken. Cao-partijen stellen het AB SBO hiervan schriftelijk op de hoogte.
3. De analyse van de onderwijsarbeidsmarkt wordt door bureau SBO ter vaststelling aan het AB SBO voorgelegd. Bij de bespreking worden ook de binnengekomen standpunten van de cao-partners betrokken.
 4. De analyse wordt door SBO uiterlijk 1 november van elk tweede jaar, ingaande 1 november 2000, aan de minister van OCenW aangeboden. De minister van OCenW nodigt vervolgens binnen 8 weken het DB SBO uit voor een gedachtewisseling over de consequenties die aan de analyse moeten worden verbonden. In het gesprek met de minister geeft het DB SBO een toelichting op de analyse van de onderwijsarbeidsmarkt en de gesignaleerde knelpunten.
 5. De knelpuntenanalyse is de basis voor het arbeidsmarktbeleid van de twee daaropvolgende jaren. Op basis van de uitkomsten van de analyse wijst de minister de arbeidsmarktmiddelen aan de verschillende cao-tafels en het SBO toe. Het SBO draagt zorg voor de feitelijke toedeling van de aan de cao-tafels toegekende middelen. Voorts kan de minister -op hoofdlijnen- een prioritering aangeven in de besteding van de middelen aan c.q. de aanpak van de knelpunten. Bij de overgang naar de nieuwe structuur zal rekening worden gehouden met de lopende projecten.
 6. De cao-tafels bepalen – binnen de door de minister aangegeven kaders - de inzet van de aan hen toegekende middelen². Hiertoe stellen de cao-tafels sectorspecifieke arbeidsmarktplannen op c.q. laten zij arbeidsmarktplannen opstellen. Deze plannen worden door de cao-tafels vastgesteld en ter informatie aan het AB SBO en de minister aangeboden. Bij de ontwikkeling van de plannen vindt afstemming plaats met het SBO en de andere subsectoren.
 7. Het AB SBO bepaalt – eveneens binnen de door de minister aangegeven kaders - de besteding van de middelen die aan het SBO zijn toegekend. Het SBO stelt hiertoe een sectoraal arbeidsmarktplan op. Dit plan wordt door het AB SBO vastgesteld en ter informatie aan de minister aangeboden. De cao-tafels c.q. het bestuur van het SBO zijn verantwoordelijk voor de aansturing van de uitvoering van de vastgestelde arbeidsmarktplannen. De uitvoering van de arbeidsmarktplannen wordt neergelegd bij de werkorganisaties van de huidige fondsen of bij de werkorganisatie van het SBO. De werkorganisaties dragen zorg voor de noodzakelijke afstemming van hun activiteiten.
 8. Tweejaarlijks, uiterlijk op 1 juli van het jaar volgend op de termijn van twee jaar, leggen SBO en de cao-tafels rechtstreeks inhoudelijk verantwoording af aan de minister.
 9. De verantwoording vindt plaats overeenkomstig de daartoe bij het ministerie van OCenW gebruikelijke regels voor verantwoording van subsidies, bedoeld in de Wet overige OCenW-subsidies, die op deze verantwoording van overeenkomstige toepassing is.
 10. Naast de tweejaarlijkse verantwoordingsrapportage stellen de cao-tafels en het SBO jaarlijks, uiterlijk op 1 juli van het jaar volgend op het jaar van besteding van

² In principe bepalen de decentrale cao-partijen, dat wil zeggen de cao-tafels in po, vo, bve, hbo, wo, az en oi, de inzet van de middelen. Indien zij dat wensen is ook een andere clustering van cao-tafels mogelijk.

de middelen, een financieel verslag en een jaarverslag op ten behoeve van de minister.

11. Tweejaarlijks laat de minister het door de CAO-tafels en het SBO gevoerde arbeidsmarktbeleid evalueren. Voorts zal de minister de uitvoering van het arbeidsmarktbeleid laten monitoren. De minister bepaalt op welke wijze en door welke organisatie de monitoring en evaluatie ter hand genomen wordt. De werkorganisaties van het SBO en de fondsen worden daarvan uitgesloten.
12. Op basis van de uitkomsten van de tweejaarlijkse evaluatie van het arbeidsmarktbeleid van het SBO en de cao-tafels en de actuele situatie op de onderwijsarbeidsmarkt kan de minister besluiten tot een andere verdeling van de door hem beschikbaar gestelde middelen.
13. Na afronding van de volledige tweejaarscyclus zal een eerste evaluatie van de nieuwe structuur plaatsvinden.

Artikel 2 duur van de overeenkomst

1. Dit convenant wordt aangegaan voor onbepaalde duur en kan schriftelijk door beide partijen worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van 12 maanden, onverminderd de verplichting van partijen om in onderling overleg te voorzien in een sociaal plan dat de personele gevolgen van de opzegging regelt.
2. Opzegging heeft geen gevolgen voor ten tijde van die opzegging reeds aangegane verplichtingen.

Den Haag , juni .~~30~~..., 2000

**De voorzitter van
het SBO**

drs. M.A.M. Wöltgens

**de Minister van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschappen**

drs. L.M.L.H.A. Hermans

Convenant OCW-SBO

Aanpak van het Lerarentekort

Partijen:

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, mevrouw M.J.A. van der Hoeven,
en
Het Algemeen Bestuur van het Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt, vertegenwoordigd door
de heer J. Franssen,

Artikel 1

Partijen stellen vast dat het personeelstekort in het onderwijs in algemene zin en het lerarentekort in het bijzonder in de komende jaren zonder verdere maatregelen verder zal toenemen. Het tegengaan van deze tekorten en het waar mogelijk opvangen van de gevolgen vraagt een voortvarende en samenhangende aanpak. Partijen leggen in dit convenant een aantal afspraken vast om een substantiële ombuiging te realiseren in de trends en prognoses rond het personeelstekort in het onderwijs.

Artikel 2

De afspraken in dit convenant zijn gericht op het op korte termijn uitvoeren van concrete activiteiten en het realiseren van concrete doelstellingen. De gemaakte afspraken zijn een specifiek op de aanpak van het lerarentekort gerichte aanvulling op het eerder op 30 juni 2000 gesloten convenant tussen partijen inzake de aansturing van het arbeidsmarktbeleid. De werking van het convenant 2000 wordt op dit moment geëvalueerd en de uitkomsten hiervan zullen in de eerste helft van 2003 besproken worden. Het convenant over de aanpak van het lerarentekort brengt geen wijziging in de werkrelatie tussen het Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO), decentraal CAO-overleg en de sectorfondsen.

Artikel 3

De minister draagt de verantwoordelijkheid voor het onderwijsstelsel als geheel (toegankelijkheid, kwaliteit en financiering). Een goed functionerende onderwijsarbeidsmarkt is essentieel om deze verantwoordelijkheid te kunnen borgen. De minister is vanuit deze taak dan ook verantwoordelijk voor het monitoren van de ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt en het op basis daarvan uitzetten van de hoofdlijnen van beleid ten aanzien van de structuur van de onderwijsarbeidsmarkt. Bij het uitzetten van deze hoofdlijnen wordt mede gebruik gemaakt van de in het onderwijsveld uitgevoerde knelpuntenanalyses. De minister formuleert de strategische beleidskaders voor het te voeren arbeidsmarktbeleid. Binnen deze beleidskaders zijn de participatie door en het draagvlak bij de sociale partners van groot belang. Deze participatie en dit draagvlak worden met name ingevuld binnen het SBO.

Artikel 4

Het Algemeen Bestuur van het SBO is als samenwerkingsverband van sociale partners in het onderwijs aanspreekpunt voor de minister inzake arbeidsmarktbeleid. Binnen de door de minister bepaalde strategische beleidskaders neemt het SBO verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en de uitvoering van het arbeidsmarktbeleid in de sector onderwijs. Het SBO is het kennis en expertisecentrum van en voor de sociale partners en vormt het platform voor ontmoeting en de uitwisseling van ideeën, visies en ervaringen op en rond de onderwijsarbeidsmarkt. Het SBO maakt hierbij gebruik van de kennis en ervaring van sociale

partners binnen de subsectoren. Het Algemeen Bestuur van het SBO draagt hierbij zorg voor afstemming tussen decentrale CAO-tafels en met subsectorale organen. Het Algemeen Bestuur van het SBO adviseert de minister gevraagd en ongevraagd over het te voeren arbeidsmarktbeleid en ontwikkelt arbeidsmarktinstrumenten. Voorts zal het SBO actief en gestructureerd werken aan zowel verspreiding van de ontwikkelde kennis en expertise inzake beleidsinitiatieven en beleidsontwikkelingen op de arbeidsmarkt alsook aan de implementatie hiervan. Deze functies van het SBO zijn basisactiviteiten die verder uitgewerkt en verankerd zullen worden.

Artikel 5

Het SBO voert desgevraagd en op basis van financiering door de minister of de (sub)sectorale sociale partners (delen) van het arbeidsmarktbeleid uit en ondersteunt daarbij de onderwijsinstellingen actief bij het voeren van hun arbeidsmarktbeleid. Waar mogelijk zullen de sectorfondsen bij deze uitvoering worden betrokken.

Artikel 6

Het Algemeen Bestuur van het SBO stelt concrete doelen voor de inspanningen op het gebied van de vertaling en uitvoering van de in artikel 3 genoemde beleidskaders voor het te voeren arbeidsmarktbeleid.

Artikel 7

De coördinatie van de verdeling van de budgetten voor arbeidsmarktbeleid over de sectorfondsen wordt gefaseerd overgeheveld naar het SBO. Uitgangspunt voor de verdeling is een bestending van de huidige toekenning van budgetten naar subsectoren.

Er wordt een situatie nagestreefd waarin de geldstromen met betrekking tot pilots, projecten en stimuleringsregelingen die betrekking hebben op arbeidsmarktbeleid waar mogelijk gebundeld zullen zijn. Over de fasering van de overheveling zullen in de eerste helft van 2003 nadere afspraken gemaakt worden. In deze afspraken zal rekening worden gehouden met de snelheid waarmee en de mate waarin de in dit convenant vastgelegde doelstellingen gerealiseerd worden. Ook de projecten die in het kader van interactieve beleidsontwikkeling door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) gewenst worden, zullen binnen de budgetverdeling betrokken worden.

Artikel 8

De al eerder ingezette lijn om activiteiten rond inactiviteitsregelingen (werkloosheid) een lagere prioriteit te geven wordt voortgezet. De uitgaven op dit terrein zullen niet hoger zijn dan 25 % van de onder punt 14 van dit convenant genoemde toekenning.

Artikel 9

Onder de werking van dit convenant worden afspraken gemaakt over landelijk vast te stellen targets als doelen voor de beleidsinspanningen. Deze targets zijn grotendeels gebaseerd op de in de beleidsbrief Arbeidsmarkt en Personeelsbeleid van de minister van OCW genoemde streefcijfers. Het Algemeen Bestuur van het SBO maakt afspraken met de uitvoerende instituties over het behalen van deze landelijke targets. De minister stelt hiervoor budgetten beschikbaar die bestaan uit de huidige uitgaven op de genoemde beleidsterreinen en uit in de komende periode nader te bepalen aanvullende middelen.

Voor het jaar 2003 worden de navolgende doelen overeengekomen:

- 1200 zij-instromers in het onderwijs. De nu beschikbare budgetten voor de kosten van bemiddeling en de algemene wervingscampagnes blijven beschikbaar
- de instroom van 1.200 extra onderwijsassistenten in het onderwijsproces

- het bevorderen van de doorstroom van leraren naar schoolmanagement met als beoogd resultaat 100 leraren naar managementfuncties
- het bevorderen van de instroom van allochtone werknemers in het leraarberoep en in leidinggevende posities in het onderwijs met als doel het op termijn realiseren van het evenredigheidspercentage in alle functies
- het bevorderen van de doorstroom van vrouwen naar managementfuncties in het onderwijs.

Het Algemeen Bestuur van het SBO gaat een inspanningsverplichting aan om deze landelijke targets te realiseren door concrete afspraken te maken met de voor de specifieke beleidsdoelstelling relevante onderwijsinstellingen en organisaties. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van het instrument van regionale convenanten primair onderwijs en voortgezet onderwijs waarin de afnemende scholen, de aanbiedende lerarenopleidingen en de bve-instellingen deelnemen. Het SBO zal hiervoor een regionaal meetinstrument opstellen. De voor genoemde beleidsterreinen op dit moment beschikbare middelen zullen beschikbaar blijven en waar mogelijk in de komende periode aangevuld worden om beleidsintensiveringen mogelijk te maken. Uiterlijk 1 mei 2003 zullen partijen hierover nadere afspraken maken.

Artikel 10

De inspanningen van het SBO zullen zich in 2003 met name richten op de totstandkoming van de regionale convenanten waarin de vraag en aanbodpartijen op regionaal niveau met elkaar in contact gebracht worden en zo regionale platforms tot stand brengen. De minister zal voor dit doel een budget ter beschikking stellen van € 800.000,- in 2003 en € 1.000.000,- in de jaren daarna.

Het doel is om in 2003 10 regionale convenanten binnen het primair onderwijs en 10 convenanten in het voortgezet onderwijs tot stand te brengen. De minister zal dit proces ondersteunen door aanvullend mogelijkheden te bieden voor regionale campagne-activiteiten, aansluitend bij de landelijke campagne voor de onderwijsberoepen.

In de regionale convenanten worden in ieder geval afspraken gemaakt over de te bereiken doelen welke afgeleid zullen zijn van de in artikel 9 genoemde landelijke doelstellingen. Bij het initiëren van de regionale convenanten zal een hoge prioriteit gegeven worden aan die regio's waar de arbeidsmarktproblematiek het grootst is. In de convenanten worden concrete afspraken vastgelegd over aantallen zij-instromers, ondersteunende functies en onderwijsassistenten en over de ondersteuning van scholen bij het invoeren van functiedifferentiatie. In de maand januari 2003 wordt nader overleg gevoerd over een addendum met specifieke afspraken voor de bve-sector. Als hierover overeenstemming bestaat zal de Bve Raad het convenant onderschrijven.

Artikel 11

De sociale partners binnen het SBO zullen een actief beleid ontwikkelen om instellingen in het voortgezet onderwijs te activeren tot het voeren van een meerjarig arbeidsmarktbeleid, gericht op het minimaliseren van lesuitval. Een van de instrumenten hierbij is de bevordering van een ondersteuningsaanbod aan de scholen voor de effectieve inzet van middelen in de aanpak van het personeelstekort. Ook het (laten) adviseren over optimalisering van het personeelsbeleid en ondersteuning bij het in kaart brengen van de specifieke effecten van de tekortenproblematiek voor de eigen instelling zullen belangrijke hulpmiddelen zijn. Het is van belang dat direct betrokken sociale partners betrokken worden bij de uitvoering hiervan.

Artikel 12

Uiterlijk 1 juni 2003 maken het SBO en OCW afspraken over het optimaal gebruik van de wederzijdse mogelijkheden om de uitwerking van de agenda 2006 door het SBO verder vorm

te geven. Bij deze uitwerking zal ook aandacht worden besteed aan de specifieke arbeidsmarktknelpunten in de subsectoren bve en hoger onderwijs. In het overleg over de invulling van Agenda 2006 worden de dan geldende budgettaire kaders betrokken.

Artikel 13

De minister stelt aan het SBO een basisfinanciering ter beschikking van circa € 2 mln. per jaar voor het ontwikkelen en onderhouden van de kennis- en expertisefunctie. Het SBO zal periodiek aan OCW rapporteren over de wijze waarop ontwikkelde kennis en opgedane expertise wordt verspreid en geïmplementeerd.

Artikel 14

De minister stelt jaarlijks € 8 mln. ter beschikking van het SBO voor de in artikel 5 genoemde taken. Zoals in artikel 7 aangegeven zal in een nader te bepalen fasering de coördinatie van de budgetverdeling overgeheveld worden naar het SBO. Uitgangspunt voor de budgetverdeling is de huidige toekenning aan subsectoren.

Artikel 15

De ook in artikel 7 genoemde middelen ten behoeve van specifieke projecten zullen geleidelijk worden gebundeld in één budget. Het Algemeen Bestuur van het SBO zal zorg dragen voor continuering van bestaande beleidsinitiatieven, daar waar dat met het ministerie van OCW wordt afgesproken. Het Algemeen Bestuur krijgt geleidelijk meer ruimte voor eigenstandige afwegingen op dit vlak. Dit impliceert ook een steeds sterker gedragen verantwoordelijkheid van de in het SBO deelnemende onderwijsorganisaties afzonderlijk en van het SBO als geheel voor een optimaal functionerende onderwijsarbeidsmarkt. Het overleg over de fasering van de bundeling van middelen zal in april 2003 gevoerd worden.

Artikel 16

Het Algemeen Bestuur van het SBO stelt het beleidsprogramma op na overleg met het ministerie van OCW en na afstemming met de subsectorale CAO-tafels, mede op grond van de uitgevoerde knelpuntenanalyses. Het programma wordt vormgegeven binnen de door de minister vastgestelde strategische beleidskaders.

Artikel 17

Het Algemeen Bestuur van het SBO monitort zijn activiteiten, evalueert deze en rapporteert hierover tweejaarlijks inhoudelijk aan de minister. In de rapportage wordt verantwoording afgelegd over de bereikte resultaten in relatie tot de beschikbaar gestelde budgetten en in relatie tot de gestelde beleidsdoeleinden. De inhoud van deze rapportage wordt betrokken bij het bepalen van de toekomstige budgettoekenningen. Er worden per activiteit/onderdeel van het beleidsprogramma heldere prestatieafspraken gemaakt. Daar waar relevant en praktisch haalbaar worden deze prestatieafspraken in meetbare targets vastgelegd. Tussentijds wordt periodiek - te denken valt aan eenmaal per kwartaal - verslag gedaan van de voortgang van de activiteiten. Het SBO legt jaarlijks aan de minister een financiële verantwoording af van de besteding van de middelen. Bij deze financiële verantwoording zal een rapportage over de voortgang in het boekjaar worden opgemaakt.

Artikel 18

Partijen bij dit convenant zullen situaties signaleren waar wet- en regelgeving uitvoering van dit convenant belemmert. OCW stelt zich tot taak dergelijke belemmeringen in wet- en regelgeving aan te pakken en waar mogelijk flankerend beleid te ontwikkelen.

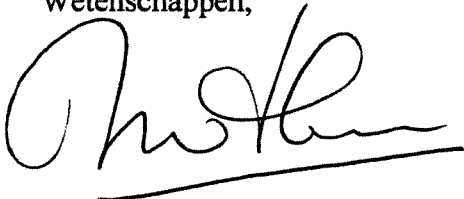
Partijen zullen elkaar informeren over eigen initiatieven en voornemens die een relatie hebben met de uitvoering van delen van dit convenant.

Artikel 19

Bovenstaande rolverdeling en het werken aan de genoemde doelstellingen zullen in overleg gefaseerd worden ingevoerd.

Aldus overeengekomen te Den Haag op 20 december 2002.

Minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschappen,

mevrouw M.J.A. van der Hoeven

Namens het Algemeen Bestuur van het
Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt,

de heer J. Franssen